

दीपमाजया । द्वितीयं सोदकाञ्जेन तृतीयं धौतवा-
 ससा । चूतान्त्रादिपत्रैश्च चतुर्थं परिकीर्तितम् । पञ्चमं
 प्रणिपातेन साष्टाङ्गेन यथाविधिं काञ्चोत्तरतन्त्रम् । तस्य
 वर्त्तिकादिप्रमाणं यथा “कुङ्कुमायुक्तपूरितचन्दननि-
 मितः । वर्त्तिकाः सप्त वा पञ्च कृत्वा वन्द्यापनीयकम् ।
 कृत्यात् सप्तप्रदीपेन शङ्खचक्रादिवाद्यकैः । हरेः पञ्च-
 प्रदीपेन वज्रगो भक्तितत्परः” पञ्जीत्तरखण्डे १०७ अ० ।
 राज्ञां । शान्तिभेदे तद्विधानादि अग्निपु० २६७ अ० यथा
 “नीराजनविधिं वक्ष्ये ऐशान्यां मन्दिरे चरेत् । तोरण-
 कृतयं तत्र स्तुते देवान् यजेत् सदा । चित्तां त्यक्त्वा यदा
 स्वातिं चरित्वा प्रतिपद्यते । ततः प्रभृति कर्त्तव्यं यावत्
 स्वातो रविः स्थितः । तद्वा विष्णुश्च शम्भुश्च शक्रश्चैवा-
 नन्वानिहो । विनायकः कुमारश्च वरुणो धनदो यमः ।
 विश्वे देवा वैश्वशो गजासाटो च तान् यजेत् । कु-
 ष्मदेरावणो पद्मः पुष्पदन्तश्च वामनः । सुप्रतीकोऽञ्जनो
 नीलः पूजा क्रियां स्तुहादिके । पुरीषा जुहुयादन्वो
 समित्त्रिदशैकं तिलाः । कुम्भा अष्टौ पूजिताश्च तैः
 क्षाप्त्याश्च गजोत्तमाः । अथाः क्षाप्त्याः ददेत् पिण्डान्
 ततो हि प्रथमं गजान् । निष्कामयेत्तोरणैस्तु गोपु-
 रादि न लङ्घयेत् । विक्रमेयुक्ततः सर्वे राजचिह्नं
 स्तुते यजेत् । वारुणे वरुणं प्रार्थ्यं राज्ञो भूतवर्चं
 ददेत् । विशाखायां मते सूर्ये यात्रमे निवसेत्पुनः ।
 अथ कुङ्कुमात् दिने तस्मिन् बाह्वनन्तु विशेषतः । पूजिता
 राजचिह्नाश्च कर्त्तव्या वरहस्तगाः । हस्तिनं तुरगं
 कर्त्तुं खड्गं चापञ्च दुन्दुभिम् । ध्वजं पताकां ध्वजः
 कावचस्त्रभिर्मन्त्रयेत् । अग्निमन्त्र्य ततः सर्वां कुत्यात्
 कुञ्जरधूर्गतान् । कुञ्जरोपरिगो स्यातां सांस्तर
 पुरोहितौ । सन्नितांश्च समारुह्य तोरणेन विनिर्गमेत् ।
 निष्काम्य नागमारुह्य तोरणेनाथ निर्गमेत् । बलिं
 विभक्त्य विधिवद्वाजा कुञ्जरधूर्गतः । उल्लूकानान्द्र
 निचयमादोषितदिगन्तरम् । राजा प्रदक्षिणं कृत्यात्-
 तीन् वारान् सुप्रसाहितः । चतुरङ्गवज्रोपेतः सर्वसैन्ये न
 नाद्यन् । एवं कृत्वा गृहं गच्छेद्विषजितजवाञ्जलिः ।
 शान्तिर्वीराजनाख्येयं दृष्ट्वे रिपुमर्दनी” ।
 अथोऽपि हेमाद्रिमतखण्डे विष्णुधर्मोत्तरोक्तो दृश्यः ।
 “भगवति लक्षधरपद्मवपाकराकेण्ये कमलनाभे । उन्मी-
 लयति तुरङ्गमश्चरितरनीराजनं कृत्यात् । दादश्रा-
 मर्यां कर्त्तुं कस्यलस्य पञ्चदश्यां वा । आद्ययुगे वा

कृत्यां वीराजनसञ्ज्ञितां शान्तिम् । नगरोत्तरपूर्वादि
 प्रशस्तभूमे प्रशस्तदारुमयम् । पोड्यश्चोच्छ्रायं दश-
 विपुलं तोरणं कार्यम् । सर्जोदुम्बरशाखाकण्डभयं
 शान्तिस्तथा कुशवृक्षम् । यशविनिर्मितमत्स्यध्वजचक्रा-
 लङ्कृतदारम् । प्रतिपरणे तुरगाणां भक्तातकशास्त्रिभिर-
 सिद्धायां । कण्ठेषु शिवभोग्यात् पुष्ट्यर्थं शान्तिस्तु-
 गानाम् । रविवरुणविश्वदेवप्रजेश्वररुद्रतवैष्णवैर्मन्त्रैः ।
 सप्ताहं शान्तिस्तुते कृत्यां शान्तिं तुरङ्गाणाम् । अथ-
 र्विता न परुषं वक्तव्या नापि ताडनीयास्तु । पुण्या-
 हशङ्कृत्यर्धध्वनिगीतरवैर्विस्तृतमयाः । प्राप्तेऽष्टमेऽङ्के
 कृत्यादुदङ्मुखं तोरणस्य दक्षिणतः । कुशचीरावृत्त-
 माश्रममग्निं पुरतोऽस्य वेद्यां च । चन्दनकुठसमक्षा-
 हरिताडमनःशिलाप्रियङ्गुषाः । दन्त्यस्तुताञ्जनरजनी-
 सुवर्णपुष्पाग्निमन्त्र्याश्च । श्रोतामूर्ध्वकोशां कटम्भारावा-
 यमाणसहदेवीः । नागकुञ्जमालागुप्तां शतावरीं सोम-
 राजीं च । कलशेष्ठेनान् कृत्वा सम्भारांस्तुपुष्टेर्दक्षि-
 ण्यम् । भक्ष्यैर्नामाकारैर्मधुपायसयावकप्रचुरैः । खदिर-
 पत्राशोदुम्बरकाश्मर्यन्त्रनिर्मिताः समिधः । सुक्लक-
 र्जताश्च कर्त्तव्या भूतकामेन । पूर्वोभिमुखः श्रीमान्
 यैयात्रे चर्मणि स्थितो राजा । तिष्ठेद्वनचरणीमे तुरग-
 भिषग्देववित्स्थितः । यात्रायां यदभिहितं यद्वच-
 विधौ महेन्द्रकेतो च । वेदीपुरोहितानलचक्षणमार्ग-
 कदवधार्यम् । लक्षणयुक्तं तुरगं हिरद्वरं चैव दीक्षितं
 स्वातम् । अहृतविनाम्बरगन्धधूपार्थार्थितं कृत्वा ।
 आश्रमतोरणमूलं ससुपनयेत्त्वाम्बुधस्तनैर्वाच । वादित्र-
 शङ्खपुण्याङ्गिः स्वनापूरितदिगन्तम् । यद्यानीततिष्ठेद्
 दक्षिणचरणं हयः ससुतुल्यम् । स जयति तदा नरेन्द्रः
 शत्रून् चिराहिना यत्नात् । तस्यैष्टो राज्ञः परिशेषं
 चेष्टितं द्विपङ्कयानाम् । यात्रायां व्याख्यातं तदिह
 विचिन्त्यं यथायुक्ति । पिण्डमभिमन्त्र्य दद्यात् पुरो-
 हितो वाजिने स यदि निघ्नते । अस्त्रीयाद्वा जयज-
 द्विपरीतोऽतोऽन्वयाऽभिहितः । कलशोदकेषु शाखा-
 नाश्राव्योदुम्बरीं स्पृशेत्तुरगान् । शान्तिकपोष्टिकमन्त्रै-
 रेवं सेनां सन्धपनागाम् । शान्तिं राष्ट्रविजयं कृत्वा
 भूयोऽभिचारकैर्मन्त्रैः । मृण्मयमरिं विभिन्दाच्छले-
 नोरःस्थले विप्रः । खलिनं हयाय दद्यादभिमन्त्र्य
 पुरोहितस्ततो राजा । आरुह्योदक्पूर्वां यायावीरा-
 जतः मन्त्रः । स्तुदङ्गगङ्धनिघ्नतुङ्गरसयन्मदाभोद-